



Datum  
2019-01-14

Dokument nr  
19.06

Vår referens  
Jessica Bromander

Ersätter nr  
Ange nummer

Till  
Klubbar och arbetsplatsombud inom avtals-  
område IKEM – Innovations- och  
kemiarbetsgivarna  
Regionkontoren  
Facklig Rådgivning  
Enheten för Avtal och Politik

## Karensdagen ersätts med annan karens under sjuklöneperioden (de första 14 dagarna)

### Bakgrund

När du blir sjuk och inte kan jobba så gäller sjuklönelagen under de första 14 dagarna av sjukperioden. Du får då sjuklön från din arbetsgivare. Genom kollektivavtalen regleras den närmare beräkningen av sjuklönen de första 14 dagarna och formerna för hur sjukanmälan ska göras m.m.

Från och med den 1 januari 2019 ändras nu både Sjuklönelagen och Socialförsäkringsbalken så att den tidigare karensdagen avskaffas. I stället införs en annan karens som ska vara mer lika för alla. I samband med detta ändras även kollektivavtalen.

Idag görs avdrag för en karensdag vilket innebär att sjuklön inte utgår under den första sjukdagen. Efter karensdagen erhålls sjuklön med 80 procent under sjukdag 2-14. Från 1 januari 2019 gäller i stället ett avdrag som ska motsvara 20 procent av den genomsnittliga veckoarbetstiden.

För dig som arbetar med jämn arbetstidsförläggning, t.ex. 8 timmar per dag under 5 dagar per vecka vid heltid, innebär det därmed ingen direkt förändring om du är frånvarande pga. sjukdom hela första dagen. För den som har ett längre arbetspass inplanerat den första sjukdagen innebär det däremot att denna får sjuklön efter de första 8 timmarna. Å andra sidan får den som hade ett kortare arbetspass inplanerat första sjukdagen, eller om denna varit sjuk endast del av dag, fortsatt karens för fler timmar (upp till 8 timmar) senare under sjuklöneperioden.

## Kollektivavtalet från och med 1 januari 2019

Avtalslösningen bygger på att fullt avdrag görs för frånvaro upp till 20 procent av veckoarbetstiden, vilket vid en veckoarbetstid på 40 timmar per vecka ger maximalt 8 timmars karensavdrag. Karensavdraget kan alltså göras andra dagar än den första frånvarodagen, dock som mest med 20 procent av veckoarbetstiden. Karensavdraget beräknas då enligt följande formell:

### Sjukdom till och med 14:e kalenderdagen per sjukperiod

För varje timme en medarbetare är frånvarande på grund av sjukdom görs sjukavdrag per timme enligt följande:

För sjukfrånvaro upp till 20% av genomsnittlig veckoarbetstid (karens) i sjukperioden  $\frac{\text{månadslönen} \times 12}{52 \times \text{veckoarbetstiden}}$

Vid en månadslön på 40 000 kr och 8 timmar sjukfrånvaro blir karensavdraget följande:

Månadslön					40000,
Sjukavdrag, frånvarotimme 1-8	100% av	$\frac{\text{Månadslön} \times 12}{52 \times \text{veckoarbetstiden}}$	=	x	-1846,4
Bruttolön					38153,6

För sjukfrånvaro överstigande 20% av genomsnittlig veckoarbetstid till och med dag 14 i sjukperioden  $\frac{20\% \times \text{månadslönen} \times 12}{52 \times \text{veckoarbetstiden}}$

### Ersättning för förskjuten arbetstid

Om tjänstemannen skulle ha utfört arbete på schemalagd förskjuten arbetstid betalas med undantag för karenstiden dessutom sjuklön med 80 procent av den ersättning som tjänstemannen gått miste om

### Högekostnadsskydd när 10 karensavdrag gjorts

Om en ny sjukperiod börjar inom fem kalenderdagar efter det att en tidigare sjukperiod avslutats, betraktas denna som en fortsättning på föregående sjukperiod. Det innebär att fortsatta karensavdrag kan behöva göras intill 20 procent av genomsnittlig veckoarbetstid i den fortsatta sjukperioden.

### **Högekostnadsskydd när 10 karensavdrag gjorts**

Om tjänstemannen under de senaste 12 månaderna, räknat från den aktuella sjuklöneperiodens början, haft tio karensavdrag, görs inga ytterligare karensavdrag vid ny sjukperiod. Alla karensavdrag inom samma sjukperiod beaktas som ett tillfälle även om avdragen sker på olika dagar.

## **Avtal om allmänna anställningsvillkor**

### **§ 8 Sjuklön m m**

#### **Mom 1 Rätten till sjuklön**

Tjänsteman har rätt till sjuklön enligt de regler som anges i detta kapitel. I övrigt gäller Lagen om sjuklön.

#### **Mom 2 Sjukanmälan till arbetsgivaren**

En tjänsteman som inte kan arbeta på grund av sjukdom, olycksfall eller arbetsskada ska snarast möjligt anmäla detta till arbetsgivaren eller den arbetsgivaren anvisat. Föreligger godtagbara skäl som hinder för sjukanmälan, ska anmälan ske så snart hindret upphört. Vidare ska tjänstemannen meddela arbetsgivaren när arbetet beräknas kunna återupptas. Samma gäller om tjänstemannen måste avhålla sig från arbete på grund av risk för överförande av smitta.

Någon rätt till sjuklön finns inte för tiden innan en sådan anmälan gjorts.

#### **Mom 3 Skriftlig försäkran och läkarintyg**

Tjänstemannen ska styrka i vilken omfattning arbetsförmågan varit nedsatt med en skriftlig försäkran som lämnas till arbetsgivaren. Någon rätt till sjuklön finns inte innan en sådan försäkran lämnats.

Från den åttonde kalenderdagen ska tjänstemannen alltid styrka nedsättningen av arbetsförmågan och dess omfattning med läkarintyg, som också visar sjukperiodens längd. Arbetsgivaren får begära att tjänstemannen även ska styrka nedsättningen av arbetsförmågan och dess omfattning med läkarintyg för de första sju kalenderdagarna.

Arbetsgivaren kan anvisa läkare för att utfärda läkarintyg och står därvid kostnaden för intyget. Om arbetsgivaren har anvisat läkare för att utfärda läkarintyg, är det en förutsättning för rätt till sjuklön att nedsättningen i arbetsförmågan styrks av intyget från den anvisade läkaren.

Någon rätt till sjuklön finns inte om tjänstemannen lämnar oriktiga eller vilseledande uppgifter om förhållanden som är av betydelse för rätten till sjuklön.

*Anmärkning:*

*Det är av ömsesidigt intresse för arbetsgivaren och tjänstemannen - i rehabiliteringssyfte - att orsaken till sjukdomen kan klarläggas så tidigt som möjligt. Detta gäller särskilt vid upprepade sjukdomsfall.*

## Mom 4 Sjuklörens storlek

### Mom 4:1 Sjukdom t o m 14:e kalenderdagen

För varje timme en tjänsteman är frånvarande på grund av sjukdom görs sjukavdrag enligt följande:

<b>KARENSAVDRAG</b> För sjukfrånvaro upp till 20 % av genomsnittlig veckoarbetstid (karens) i sjukperioden	<b>AVDRAG EFTER KARENS</b> För sjukfrånvaro överstigande 20 % av genomsnittlig veckoarbetstid till och med dag 14 i sjukperioden
$\frac{\text{Månadslönen} \times 12}{52 \times \text{veckoarbetstiden}}$	$20\% \times \frac{\text{Månadslönen} \times 12}{52 \times \text{veckoarbetstiden}}$

Om tjänstemannen skulle ha utfört arbete på schemalagd förskjuten arbetstid betalas med undantag för karenstiden dessutom sjuklön med 80 % av den ersättning som tjänstemannen gått miste om.

### Mom 4:2 Ny sjukperiod inom fem kalenderdagar

Om en ny sjukperiod börjar inom fem kalenderdagar efter det att en tidigare sjukperiod avslutats, betraktas denna som en fortsättning på föregående sjukperiod. Det innebär att fortsatt karensavdrag kan behöva göras intill 20 procent av genomsnittlig veckoarbetstid i den fortsatta sjukperioden.

### Mom 4:3 När tio karensavdrag gjorts

Om tjänstemannen under de senaste tolv månaderna haft sammanlagt tio tillfällen med karensavdrag görs inget karensavdrag vid ny sjukperiod. Alla karensavdrag inom samma sjukperiod betraktas som ett tillfälle även om avdragen sker på olika dagar.

### Mom 4:4 Sjuklön om 80 % under hela perioden

För tjänstemän, som enligt försäkringskassans beslut är berättigade till sjuklön om 80 % under hela sjuklöneperioden tillämpas mom 4:1 utan karensavdrag.

*Uppllysning:*

*Innebörden av Mom 4:2, Mom 4:3 och Mom 4:4 är hämtad ur Sjuklönelagen.*

### Mom 4:5 Sjukdom fr o m den 15: e kalenderdagen Sjukavdrag per dag

För varje sjukdag inklusive arbetsfria dagar görs sjukavdrag enligt följande:

<b>För tjänstemän med månadslön om högst 8 x prisbasbelopp</b>	
<b>12</b>	
90% x	$\frac{\text{Månadslönen x 12}}{365}$

<b>För tjänstemän med månadslön över 8 x prisbasbelopp</b>	
<b>12</b>	
90% x	$\frac{8 \times \text{prisbasbeloppet}}{365}$
+ 10% x	$\frac{(\text{Månadslönen x 12}) - (8 \times \text{prisbasbeloppet})}{365}$

Om lönen ändras görs sjukavdrag med utgångspunkt från den gamla lönen till den dag tjänstemannen får besked om sin nya lön.

### Högsta sjukavdrag per dag

Sjukavdraget per dag får inte överstiga

$\frac{\text{Månadslönen x 12}}{365}$
---------------------------------------

Med månadslön jämförs vid beräkning av högsta sjukavdrag per dag

- fasta lönetillägg per månad (t ex ersättning för förskjuten arbetstid eller övertidstillägg)
- sådan provision, tantiem, bonus eller liknande som tjänas in under ledighet utan att ha direkt samband med tjänstemannens personliga arbetsinsats
- garanterad minimiprovision eller liknande.